

Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások

Az ismeretkör: Alkalmazott társadalomtudomány

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai: 1) *Kisebbségtudományi alapismeretek és romológia*

2) *Nevelés –és művelődéstörténet 1.*

3) *Nevelés- és művelődéstörténet 2.*

4) *Bevezetés a gyermekvédelembe*

Tantárgy neve: Kisebbségtudományi alapismeretek és romológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹² : (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa és óraszám: <i>nappali tagozaton 2 óra előadás/hét levelező tagozaton 10 óra előadás/félév az adott félévben</i>	
A számonkérés módja: <i>kollokvium</i>	
A tantárgy tantervi helye: <i>6. félév</i>	
Előtanulmányi feltételek: <i>A társadalomismeret alapjai</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A főbb fogalmak tisztázása. A cigányok/romák eredete, vándorlás és megjelenése a kora középkori Magyarországon. A felvilágosult abszolutizmus romapolitikája. Romák a 19. századi Magyarországon és a XX. század első felében. A magyarországi cigányok története 1945-től. A magyarországi cigányság intézményesülése a rendszerváltás után. A magyarországi cigányság társadalmi problémái. A cigánygyerekek iskoláztatásának főbb problémái. Az iskolai szegregáció. Integrációs törekvések az oktatásában a roma gyerekekkel kapcsolatosan. A cigányzene világa. A cigányság táncművészete. A cigány képzőművészet és irodalom. A roma jogvédelem. Cigányok a médiában. A cigány nyelv sajátosságai. Az európai roma stratégiai program.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kállai Ernő – Kovács László (2009, szerk.): <i>Megismerés és elfogadás - Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában</i> . Nyitott Könyvműhely, Budapest ISBN: 978-963-9725-91-1	
Kemény István (2000, szerk.): <i>A magyarországi romák</i> . Press Publika, Budapest ISBN: 9639001473	
Nahalka István – Torgyik Judit (2004): <i>Megközelítések a roma gyerekek nevelésének egyes kérdései</i> . Eötvös József Könyvkiadó, Budapest ISBN: 963 9316 84 9	
Kovalcsik Katalin (2002, szerk.): <i>Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből</i> . BTF-IFA-MKM ISBN 9638323256	
Fraser, Sir Angus (1996): <i>A cigányok</i> . Osiris Kiadó, Budapest ISBN 9633896185	
Stewart, M. S. (1994): <i>Daltestvérek</i> . T-Twins Kiadó, MTA Szociológiai Intézet, Max Weber Alapítvány ISBN 9637977554	
Szuhay Péter (1999): <i>A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája</i> . Panoráma, Budapest ISBN 9632438345	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása	
<ul style="list-style-type: none"> Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását 	

megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

- Tervezi, szervezi az irodalmi és anyanyelvi nevelés tevékenységformáit, az ismeretek átadásában, a gyermeki kompetenciák alakításában pszichológiailag, pedagógiailag, módszertanilag megfelelő módszereket alkalmaz a gyermeki fejlődés és érés függvényében.

b) képességei

- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét az óvodai nyelvi-kommunikációs és irodalmi nevelési gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a nyelvi-kommunikációs nevelés sikerességét, a gyermeki személyiséget ösztönző, megerősítő környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítőkész attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért, az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Tantárgy felelőse: Dr. Mészáros László, főiskolai docens, Phd

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Báder Iván főiskolai tanársegéd